

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU
Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE
General Certificate of Secondary Education

141/52

DYLUNIO A THECHNOLEG

PAPUR 2

MAES PENODOL: TECHNOLEG DEFNYDDIAU GWRTHIANNOL

(Haen Sylfaenol – Graddau G i C)

P.M. DYDD MAWRTH, 5 Mehefin 2007

(1½ awr)

	Gadewch yn wag
Cwestiwn 1	
Cwestiwn 2	
Cwestiwn 3	
Cwestiwn 4	
Cwestiwn 5	
CYFANSWM Y MARCIAU	

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Bydd angen offer lluniadu sylfaenol a phensiliau lliw arnoch ar gyfer yr arholiad hwn.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn. Os nad oes gennych ddigon o le, cewch barhau â'ch ateb yng nghefn y llyfryn, gan ofalu nodi rhif y cwestiwn yn gywir.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y lleoedd gwag priodol.

1. (a) Wrth uno defnyddiau, gall yr uniadau fod yn rhai dros dro neu barhaol. O'r rhestr isod, **dewiswch** yr uniad dros dro a parhaol *mwyaf addas* ar gyfer **pob un** o'r darnau canlynol. Defnyddiwch **bob** dull unwaith yn unig. [6]

Sgriw

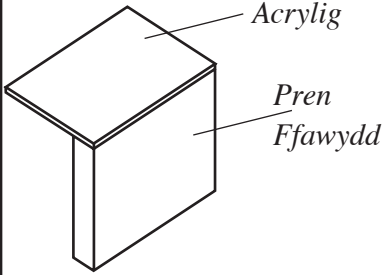
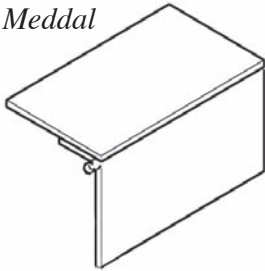
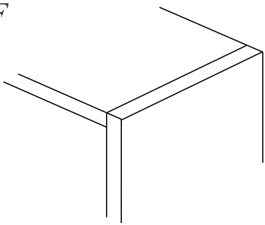
Rhybed

Nyten a bollt

Goruniad (*lap joint*)

Ffitiad datgysylltiol (*KDF*)

Glud resin epocsi (*Araldite*)

<i>Darn</i>	<i>Dros dro</i> (gellir ei ddatgysylltu)	<i>Parhaol</i> (ni ellir ei ddatgysylltu)
<i>Dur Meddal</i>		
<i>MDF</i> 12 mm o drwch		

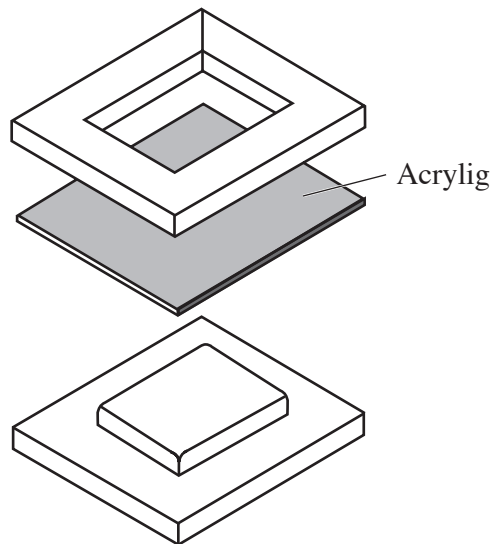
(b) **Defnyddiwch** y geiriau canlynol i **gwblhau**’r brawddegau isod.

Haearn	Dur meddal	Pres	Dur gwrthstaen	Plwm
(i)	Mae pob metel fferrus yn cynnwys			[1]
(ii)	Mae cyllyll a ffyrc yn cael eu gwneud o			yn aml. [1]
(iii)	Mae		yn enghraifft o fetel anfferrus .	[1]
(iv)	Mae		yn fetel trwm iawn ag ymdoddbwynt isel.	[1]

(c) Mae acrylig a *foamex* yn thermoplastigau cyffredin. O’r rhestr isod, **tanlinellwch ddau** thermoplastig arall. [2]

Plastig wedi’i atgyfnerthu â gwydr (GRP) **Polystyren** **Melamin Fformaldehyd** **Neilon**

(ch) Mae’r diagram isod yn dangos mowld ar gyfer gwasgfordio (*press moulding*) acrylig neu *foamex* 3mm.

(i) **Astudiwch** y diagram a **disgrifiwch** unrhyw **ddwy** nodwedd sy’n angenrheidiol i wneud mowld llwyddiannus.

Nodwedd 1:

..... [2]

Nodwedd 2:

..... [2]

(ii) **Enwch** ddefnydd penodol addas ar gyfer gwneud y mowld a **rhowch reswm** dros eich ateb.

Defnydd: [1]

Rheswm:

..... [2]

2. Mae'r ffotograff isod yn dangos desg cyfrifiadur.

(a) **Rhowch dri** phwynt manyleb y byddai angen i'r dylunydd feddwl amdanynt cyn dylunio'r ddesg cyfrifiadur. *Mae un enghraifft wedi'i gwneud i chi.*

Enghraifft o bwynt manyleb: *Rhaid i bob rhan o system cyfrifiadur personol gyffredin ffitio i mewn i'r ddesg neu arni.*

(i) Pwynt manyleb 1:
..... [2]

(ii) Pwynt manyleb 2:
..... [2]

(iii) Pwynt manyleb 3:
..... [2]

(b) **Enwch** bren cyfansawdd (*manufactured (man-made) board*) a allai gael ei ddefnyddio i wneud y ddesg.

..... [1]

- (c) Gan ddefnyddio nodiadau a brasluniau, **esboniwch** sut y gallech wneud i silff y bysellfwrdd lithro i mewn ac allan. [5]

- (ch) **Rhowch ddau** reswm pam y mae'r rhan fwyaf o ddesgiau cyfrifiadur yn cael eu gwerthu fel 'dodrefn fflatpac'.

Rheswm 1:

..... [2]

Rheswm 2:

..... [2]

3. Mae'r ffotograff isod yn dangos tegan sy'n addas ar gyfer plant blwydd oed a throsodd.

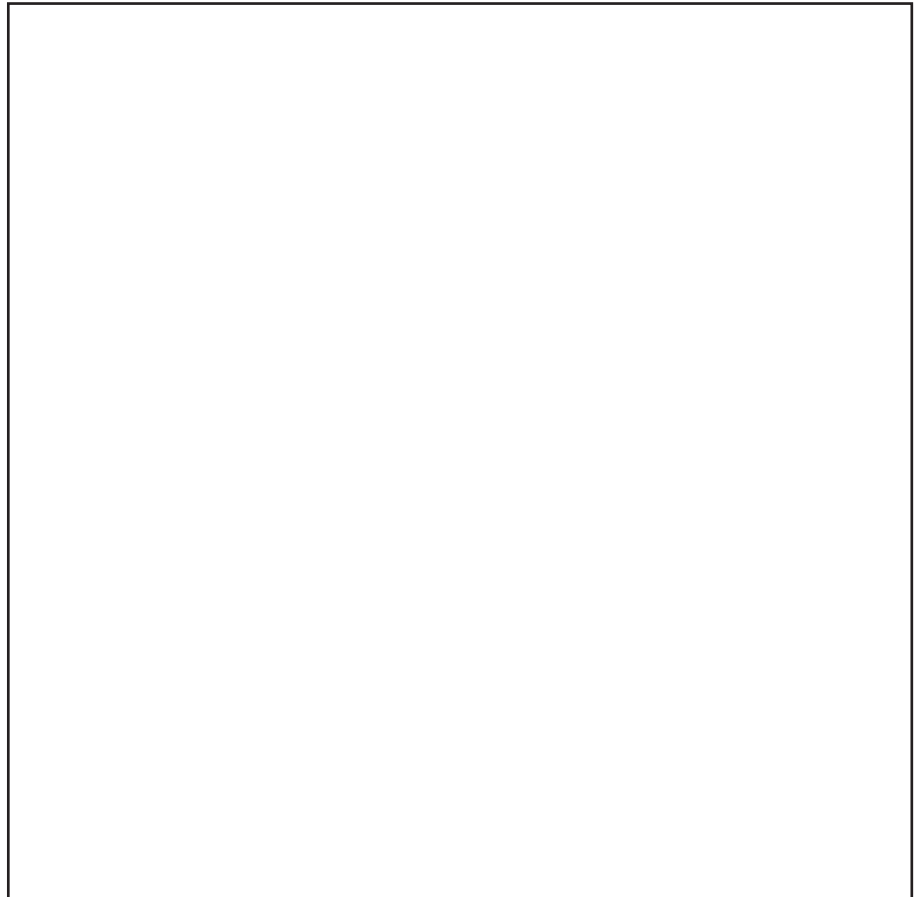
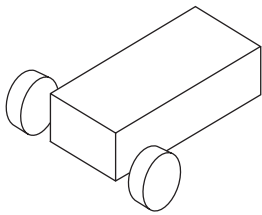
- (a) Mae'r tegan wedi'i wneud o bren solet. **Enwch** bren addas a **rhowch un** rheswm dros eich dewis.

Pren: [1]

Rheswm:

..... [2]

- (b) Mae angen i olwynion y tegan droi'n rhydd fel y bydd yn bosibl ei dynnu ar hyd y llawr. Yn y blwch isod, defnyddiwch nodiadau a brasluniau i **ddangos** sut y gallai'r olwynion gael eu cysylltu wrth y corff. [5]

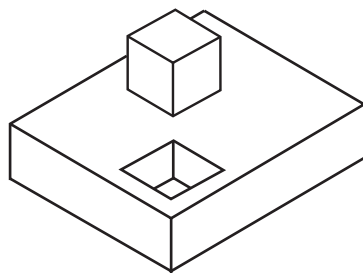

- (c) **Disgrifiwch ddwy** nodwedd diogelwch y dylai'r dylunydd eu defnyddio er mwyn gwneud y tegan yn ddiogel i blant.

Nodwedd diogelwch 1:
 [2]

Nodwedd diogelwch 2:
 [2]

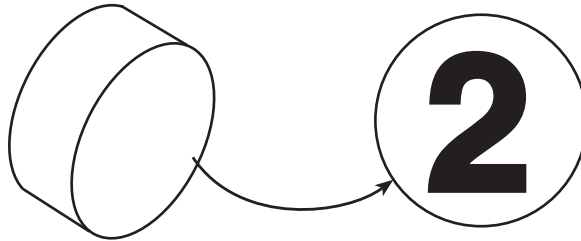
- (ch) (i) Ar wahân i ddefnyddio peiriant *CAM*, defnyddiwch nodiadau a/neu frasluniau i **esbonio**’r camau y byddech yn eu dilyn i wneud y twll sgwâr yng nghorff y tegan. [4]

- (ii) **Enwch ddau** erfyn y gallech eu defnyddio i wneud y twll yng nghorff y tegan.

..... [2]

- (d) Mae'r gwneuthurwr eisiau rhoi rhifau ar olwynion y tegan fel y dangosir isod. Bydd *CAD* yn cael ei ddefnyddio i luniadu'r rhifau a bydd *CAM* yn cael ei ddefnyddio i wneud y rhifau.

- (i) **Cwblhewch** y canlynol:

C drwy Gymorth Cyfrifiadur (*CAD*) [1]

G drwy Gymorth Cyfrifiadur (*CAM*) [1]

- (ii) **Enwch** beiriant *CAM* a fyddai'n addas ar gyfer gwneud y rhifau.

..... [1]

- (iii) **Disgrifiwch** y camau sy'n cael eu dilyn wrth ddefnyddio *CAM* i roi'r rhifau ar yr olwynion. [4]

.....

.....

.....

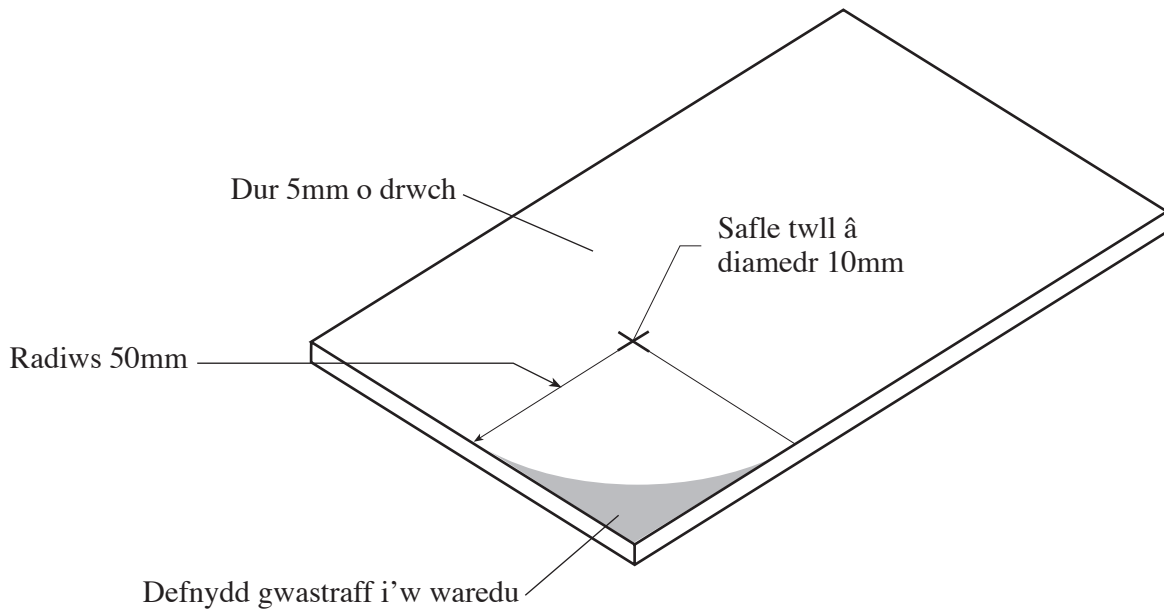
.....

.....

.....

TUDALEN WAG

4. Mae'r diagram isod yn dangos darn o ddur, 5mm o drwch, wedi'i farcio ar gyfer ei ddrilio a'i siapio.

- (a) Gan ddefnyddio nodiadau a brasluniau, **esboniwch** sut y byddech yn cael gwared â'r defnydd gwastraff ac yn gorffen y gromlin. [4]

- (b) **Cwblhewch** y tabl isod trwy ddisgrifio **tri** cham pwysig y byddech yn eu dilyn wrth ddrilio twll 10mm mewn dur. [3]

<i>Cam</i>	<i>Disgrifiad</i>
1	
2	
3	

- (c) **Rhestrwch bedwar** rhagofal diogelwch y dylid eu dilyn wrth ddrilio metel.

- (i) [1]
- (ii) [1]
- (iii) [1]
- (iv) [1]

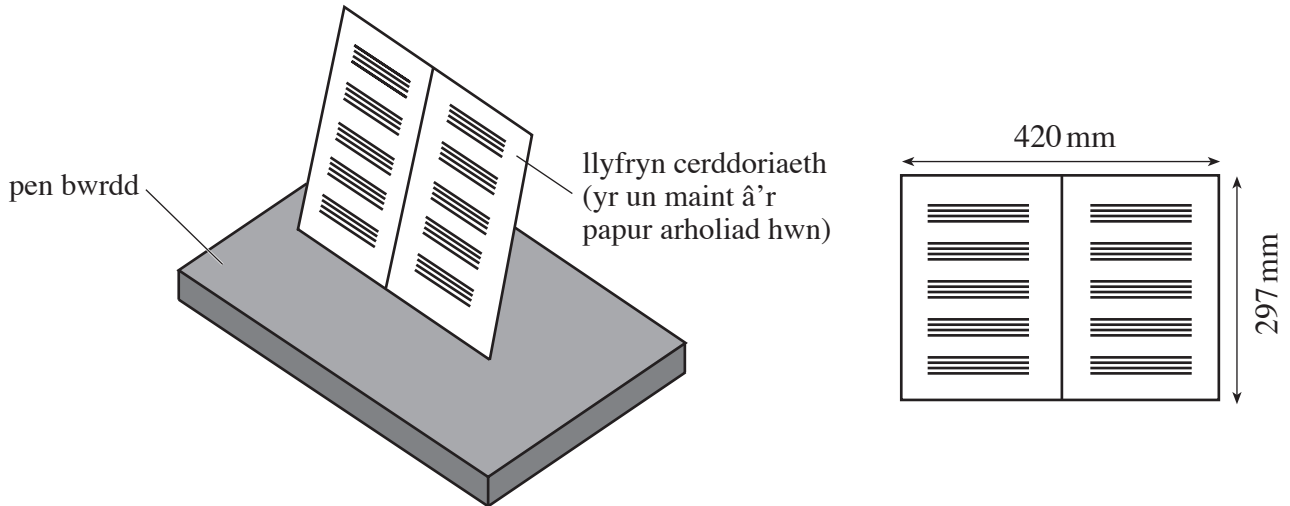
- (ch) (i) **Enwch** fath o feddalwedd *CAD* yr ydych wedi'i ddefnyddio yn eich gwaith project Dylunio a Thechnoleg.

..... [1]

- (ii) **Disgrifiwch** fanteision defnyddio'r meddalwedd hwn yn eich project. [3]

.....

5. Mae adran gerddoriaeth eich ysgol wedi gofyn i chi dylunio stand cludadwy (*portable*) i ddal cerddoriaeth ddalen (*sheet music*). Bydd yn cael ei roi ar ben bwrdd a'i ddefnyddio wrth ganu offerynnau.

Manyleb

Rhaid i'r dyluniad:

- bod yn gludadwy, sefydlog ac addas i'w ddefnyddio ar ben bwrdd;
- dal llyfryn cerddoriaeth A4;
- ei gwneud yn bosibl darllen y gerddoriaeth yn hawdd wrth ganu offeryn.

(a) **Brasluniwch** eich datrysiad ar y dudalen gyferbyn.

Rhoddir marciau am:

(i) dylunio stand sy'n sefydlog;	[4]
(ii) rhoi manylion llawn am sut y caiff y stand ei wneud;	[6]
(iii) dangos sut mae'r gerddoriaeth ddalen yn aros yn ddiogel yn ei lle;	[3]
(iv) dau ddimensiwn pwysig;	[2]
(v) ansawdd y cyfathrebu.	[5]

Trosodd ar gyfer rhan (*b*)

(b) **Enwch** ddefnydd yr ydych wedi'i ddefnyddio yn nyluniad eich stand cerddoriaeth a **rhowch ddau** reswm pam y mae'r defnydd hwn yn addas.

Defnydd: [1]

Rheswm 1:

..... [2]

Rheswm 2:

..... [2]

